

включват: условната рента за собствениците, живеещи в своите жилища; разходите, които биха се направили, ако дадена стока или услуга се закупува, а не се създава; административните разходи за животоосигурителните или пенсионните фондове. Те изключват: лихвените плащания; покупката на земя и сгради; преводите за чужбина; всички бизнесразходи; разходите за стоки втора употреба, които отразяват по-скоро смяна на собствеността, а не ново производство.

Може да се допълни, че потребителските разходи имат цикличен модел. Цикълът се влияе най-осезателно от разходите на стоки с дълготрайна употреба. Това са стоките, имащи живот на употреба повече от една година - перални машини, автомобили, мебели и т. н. Трябва да се отбележи, че когато икономическите условия са трудни разходите за стоки с дълготрайна употреба отбележват тенденция на намаление повече, отколкото разходите за храна, отопление и осветление. На практика се очертава сравнително по-стабилна тенденция на изменение на разходите за стоки с недълготрайна употреба и конюнктурно променяща се тенденция по отношение на разходите за стоки с дълготрайна употреба, т. е. тези разходи се движат заедно с икономическия цикъл.

По принцип стратегията на оцеляване на обикновените домакинства може да се разгледа в два основни жизнени аспекти - материален и духовен. В материален аспект, когато домакинствата се намират в кризисни моменти на съществуване, жертвят първо качеството на храната, след това облеклото и удобствата, а накрая - притежаваното недвижимо имущество. Съответно в духовен аспект се жертвят последователно: културните интереси; професионалната квалификация; здравното състояние; образоването и реализацията на децата.

• Диференциацията се изследва чрез изчисляване на най-често използваните коефициенти: Джини, Тейл, Аткинсон и вариация на логаритмите. В практиката на българската статистика се използват и други измерители на диференциация (приложение 2).

• Измерителите на поляризация поставят акцент на съществуващото подобно съотношение между най-бедните и най-богатите слоеве от населението. В този смисъл са дефинирани като отношение между доходите на най-богатите - 20% (или 10%, или 5%), и най-бедните - 20% (или 10%, или 5%) от домакинствата в страната. Освен това като измерители в това направление се използват и коефициентите на Елтето и Фриджес (приложение 3).

• Измерването на бедността по данни от наблюдението на домакинските бюджети се осъществява чрез поредица от измерители. Освен широко известните измерители за относителни линии на бедност (40 или 50% от средния или медианния доход/разход) се използват и други (приложение 4).

• При оценяване дълбочината на бедност се използват индексите на Хагенаарс и на Фостер, Грийн и Торбек (приложение 5).